

KOHTUMÄÄRUS

Kohus	Tartu Maakohus
Määruse tegemise aeg ja koht	28.oktoobril 2008a Tartu kohtumajas
Kriminaalasi number	1-08-11686
Kohtunik	Ülle Raag
Kohtuistungi sekretär	Margit Veike Nadežda Bõstrova
Tõlk	
Prokurör	Lõuna Ringkonnaprokuratuuri prokurör Alar Häidberg
Kriminaalasi	Süüdimõistetu Valeri Luikoja tingimisi enne tähtaja lõppemist vangistusest vabastamise otsustamine
Süüdimõistetu	Valeri Luikoja , ik 38601220242, asukoht: Tartu Vangla, elukoht vabanemisel xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

RESOLUTSIOON

Juhindudes KrMS § 426 lg.1, § 432 lg.3, maakohus m ä ä r a s :

Mitte vabastada Valeri Luikoja temale Tallinna Linnakohtu 07.septembril 2008a. otsusega kriminaalasjas nr 1-1529/04 mõistetud liitkaristuse 6(kuus) aastat 11 kuud 19 päeva vangistuse kandmisest tingimisi enne tähtaega.

Edasikaebamise kord

Käesoleva kohtumääruse peale on õigus esitada Tartu Maakohtule kirjalik määruskaebus 10 päeva jooksul, alates päevast, mil isik sai vaidlustatavast kohtumäärusest teada või pidi teada saama.

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

Valeri Luikoja on süüdi tunnistanud Tallinna Linnakohtu 07.septembril 2004a. otsusega kriminaalasjas nr 1-1529/04 KarS § 200 lg.2 p 7, 8 järgi ja karistatud vangistusega 7 aastat. KarS § 65 lg 1 järgi on sellele liidetud Tallinna Linnakohtu 19.12.2003a mõistetud karistus 4 kuud vangistust, kokku mõistetud liitkaristus 7aastat vangistust. KarS § 68 alusel arvata maha

eelvangistuses viibitud aeg 27.04.2003- 07.05.2003a, s.o.11 päeva, ärakandmisele kulub 6 aastat 11 kuud ja 19 päeva vangistust. Kohtuotsus jõustus 26.01.2005a Tallinna Ringkonnakohtu 02.12.2004a määrusega nr 2-1/892 2004, millega Valeri Luikojale KarS § 65 lg 1 alusel mõistetud liitkaristuskaristuse osa tühistati ja Tallinna Linnakohtu 09.12.2003a otsuse järgi ärakandmata karistus 3 kuud 19 päeva mõisteti vangistus KarS § 74 sätteid kohaldades, tingimisi 1aasta 6 kuulise katseajaga. Katseaja algus 09.detsember 2003a. *Ärakandmisele kuuluvaks karistuseks lugeda 6 aastat 11 kuud ja 19 päeva vangistust.* Karistuse algust lugeda alates tema kinnipidamisest 30.01.2004a., karistusaja lõpp 17.01.2011a.

Tartu Vangla on esitanud kohtule Valeri Luikoja kohta esildise tema vabastamiseks KarS § 76 lg.2 p.2 tingimustel.

Tingimisi ennetähtaegse vabanemise võimalus avanes Valeri Luikojal 19.09.2008a., mil täitis KarS § 76 lg.2 p.2 alusel määratav 2/3 karistusajast.

Tartu Vangla iseloomustusest Valeri Luikoja kohta nähtub, et kinnipeetav elas enne vangistust xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx sotsiaalkorteris. Omab põhiharidust ja Viljandi noortevanglas läbinud ehitus- puusepa kursused. Hariduse omandamist tulevikus ei pea niivõrd oluliseks, kui tööle minekut ja pideva sissetuleku omandamist. Tartu vanglas ei tööta, vabanemisefondis vahendid puuduvad. Kinnipeetava ema- xxxxxxxxxxxxxxxx on kinnitanud notariaalselt, et garanteerib pojale tema vabanemisel kinnipidamiskohast ülalpidamise. Kuriteo pani toime koos vennaga, kes kannab karistust Murru Vanglas. Sotsiaalse võrgustiku moodustavad Valeri Luikojal tema ema, 4a õde ja kolm venda. Kinnipeetav alkoholiprobleemi endal ei näe. On 7-8aastat tarvitanud narkootikume, praegu end narkosõltlaseks ei pea. Kuritegu on toime pandud narkojoobes. Kinnipeetav peab üheks riskifaktoriks kuritegelikule teel sattumisel oma sõltuvusprobleemi ja soovi saada materiaalselt kasumit. Soovib tulevikus elada seadusekuulekalt ja asuda tööle, et säiliks talle eraldatud sotsiaalkorter. Tutvusringkond koosneb isikutest, kellega koos narkootikume ja alkoholi on tarvitanud. Varasemat eluviisi ja kuritegu peab nooruse rumaluseks. Ei näe vabaduses võimalikke esilekerkivaid probleeme.

Kriminaalhooldaja ettekandes ei nõustu Valeri Luikoja vabastamisega tingimisi enne tähtaega. Kriminaalhooldaja on tema poolt kogutud informatsiooni põhjal seisukohal, et Valeri Luikoja ei sobi tingimisi enne tähtaega vangistusest vabastamiseks, kuna tema elukoht ei ole kindel, sest korteril Asula 11- 5 Tallinn, on üürivõlg ja kui seda ära ei maksta, ei ole tal võimalik sinna elama minna. Valeri Luikojal puudub garanteeritud töökoht. On endine narkomaan, kuritegu on toime pandud narkojoobes. Üsna tõenäoliselt võib taastuda endine sõltuvuslik käitumismuster, mis takistab kriminaalhoolduse teostamist.

Kohtuistungil 28.10.2008 süüdimõistetud Valeri Luikoja andis seletuse, et kui tal ei ole võimalik minna elama sotsiaalkorterisse, on tal võimalik minna elama oma ema juurde xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx. Kindlat töökohta tal ei ole, vabanemisel toetab teda materiaalselt ema, kuni ta tööle saab. Ema elab ja kasvatab üksi kolme last korteris, kus on tuba ja köök. Distipl.korras on vanglas karistatud kokku 9 korda.

Prokurör ei nõustu Valeri Luikoja ennetähtaegse vabastamisega. Esiteks ei ole kantud karistuse pikkus vastavuses toimepandud kuriteo raskusega. Kuriteo asjaolud olid rasked. Teda vabaduses toetava võrgustiku moodustab ema. Kriminaalhooldaja on põhjalikult uurinud Valeri Luikoja tausta ja andnud olukorrale hinnangu, prokurör nõustub selle hinnanguga.

Kohtu seisukohad

Valeri Luikoja on toime pannud ja süüdi tunnistatud esimese astme kuriteos.

KarS § 76 lg.2 p.2 kohaselt võib esimese astme kuriteo toimepanemises süüdimõistetu isiku katseajaga tingimisi enne tähtaega vangistusest vabastada, kui süüdimõistetu on tegelikult ära kandnud vähemalt kaks kolmandikku mõistetud karistusaegast. Käesolevaks ajaks on Valeri Luikoja temale mõistetud karistusaegast 2/3 ära kantud 19.09.2008a., seega on täidetud seadusekohaselt nõutav vältimatu eeltingimus vangistusest ennetähtaegseks vabastamiseks.

KarS § 76 lg.3 järgi katseajaga tingimisi enne tähtaega vangistusest vabastamise otsustamisel arvestab kohus kuriteo toimepanemise asjaolusid, süüdimõistetu isikut, varasemat elukäiku ning käitumist karistuse kandmise ajal, samuti tema elutingimusi ja neid tagajärgi, mida võib süüdimõistetule kaasa tuua tingimisi enne tähtaega karistusest vabastamine.

Kohus on seisukohal, et Valeri Luikoja vabastamine karistuse kandmiselt enne tähtaega on põhjendamatu.

Valeri Luikoja on varasemalt kriminaalkorras karistatud kolmel korral, kannab karistust toime pandud röövimise eest. Enne tähtaegse vabastamise eelduseks on, et isik on ennast positsioneerinud, s.t. pannud enda jaoks paika, kuhu ta vabanemisel elama asub, millest elab, kellega suhtleb. Täna sel kohtuistungil demonstreeris V.Luikoja, et tal puudub igasugune selgus selles, kus ta vabanemisel elama hakkab ja millest elatud. V.Luikoja seletusest ilmnes, kuidas on varem kogu vastutuse oma elamispinna, elatusallikate, isegi üüri maksmise eest lükanud ema kaela. Kohus ei saa vabastada täisealist isikut ennetähtaegselt, kui see isik kogu vastutuse oma toimetuleku eest veeretab ema kaela. Vabaduses puudub Valeri Luikoja igasugune töökogemus ja -harjumus. Kohus peab ebarealist, et Valeri Luikoja on võimeline tööle asuda. Seega puuduvad vabaduses Valeri Luikoja ka elatusallikad, mis võimaldaks tal toimetulekut ja ülalpidamist seaduslikest allikatest. Hõivatuse puudumine on soodus pind alkoholi ja narkootikumide tarvitamise jätkumisele, mis tema puhul ongi olnud kuritegude tõukejõuks. Seega puuduvad kõik põhilised eeldused isiku vabastamiseks ennetähtaegselt. V.Luikoja on 9 kehtivat distsiplinaarkaristust kinnipidamiskohas. Need tõendavad, et mõistetud karistuse ära kantudiosa ei ole seni täitnud karistuse eesmärki KarS § 56 järgi. Kui isik on kinnipidamiskohas väga rohkearvuliselt rikkunud kehtivaid eeskirju, siis puudub igasugune alus väita, et ta vabaduses õigusrikkumisi ei soorita.

Kohus nõustub prokuröri selles, et ära kantud karistusaeg on sedavõrd lühike, et ei vasta toime pandud kuriteo raskusele. Olukorras, kus tuleb lahendada esimese astme kuriteo toime pannud isiku vabastamine karistuse kandmiselt tingimisi enne tähtaega, saab vabastamise kasuks otsustada juhul, kui kõik seonduvad asjaolud annavad aluse eeldada, et vabanemise järel on isik seaduskuulekas ja õigusrikkumisi toime ei pane.

KarS § 76-st tuleneb kohtu pädevus vabastada süüdimõistetu tingimisi enne tähtaega juhul kui kohus on veendunud, et tingimisi enne tähtaega karistusest vabastamine aitab kaasa isiku paremale resotsialiseerumisele ja ära kantud karistusaeg on täitnud mõistetud karistuse eesmärgi. Valeri Luikoja tuleb jätta aega tema võimalike positiivsete hoiakute kinnistumiseks ja praegune vabastamisaotlus jätta rahuldamata.

Määruse tegemisel juhindus kohus KrMS § 426 lg-st 1, § 432 lg-st 3, § 75-st, §-st 76, § 75¹.

Kohtunik
Ülle Raag

